

Ročník 2008

číslo 3

Kontaktologické Listy

Vydává: Česká kontaktologická společnost,
Libocká 2, 162 00 Praha 6, tel.: 296 809 220, fax: 296 809 414
www.cks.cz

SEKRETARIÁT

Ing. Taťána Fenclová
info@cks.cz

RADA ČKS

MUDr. Pavel Rezek, CSc. prezident
pavel.rezek@cks.cz

Prof. MUDr. Blanka Brúnová, DrSc. viceprezident
blanka.brunova@cks.cz

Ing. Jiří Michálek, CSc. pokladník
jiri.michalek@cks.cz

MUDr. Svatava Háčiková, CSc.
Svatava.hacikova@cks.cz

Bc. Alice Pešinová
alice.pesinova@cks.cz

MUDr. Jaroslav Meisels
jaroslav.meisels@cks.cz

Bc. Daniel Szarvas
daniel.szarvas@cks.cz

REVIZNÍ KOMISE

MUDr. Kateřina Boudová předsedkyně
katerina.boudova@cks.cz

MUDr. Jiří Cendelín, CSc.
jiri.cendelin@cks.cz

Svatopluk Graca
svatopluk.graca@cks.cz

OBSAH

Internet a kontaktní čočky
J. Michálek

Zápis z losování

Informace

Drobná inzerce

Abstrakta některých přednášek přednesených na XIV. výročním sjezdu

Příloha:

Pozvánka a přihláška na XV. sjezd v Nymburce

Sponzoři Kontaktologických Listů:

Alcon
Johnson & Johnson, Vision care
Meoph
Neomed
Novartis, Ciba Vision Europe AG
Optimum Distribution
T&J Optical Prague
Wilens

Toto číslo sponzoruje:

Alcon

POZOR! Důležité! Žádáme všechny členy o kontrolu a případné doplnění údajů, které jsou důležité pro korespondenci. Především změny jména a adresy. Zároveň Vás žádáme i o sdělení e-mailové adresy pro případnou korespondenci elektronickou cestou. Údaje, prosím, pošlete na e-mail info@cks.cz

Představujeme víceúčelový dezinfekční roztok OPTI-FREE® RepleniSH™. Je to jediný roztok s TearGlyde™, patentovaným regeneračním systémem, který udržuje na silikon-hydrogelových a měkkých kontaktních čočkách povrchovou vlhkost pro vyšší pohodlí. Přinutí to i oči nositelů kontaktních čoček o tom mluvit.

Funguje dobře.

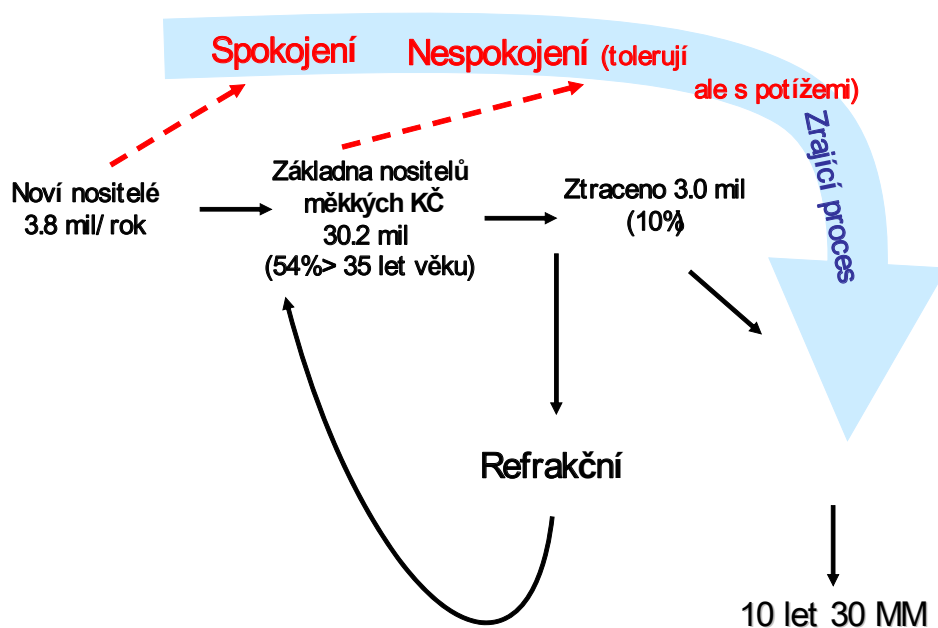
OPTI-FREE
RepleniSH

Alcon

Jak je to v současné době s pohodlím nošení kontaktních čoček?

Kontaktní čočky osvobozují své nositele od překážek při nošení brýlí, umožňují účastnit se sportovních aktivit. Ovšem na druhé straně je dobře zdokumentováno vysoké procento nositelů, kteří čočky přestávají nosit (z angl. contact lens dropout). Často si nositelé čoček stěžují na nepohodlí a pocit suchosti při nošení čoček, což se pak stává primární příčinou ukončení nošení čoček. Navzdory vývoji nových čočkových materiálů a účinnějších přípravků pro péči o čočky, zůstala dynamika trhu relativně nezměněna během posledních dvou desetiletí.

Na trhu v USA přibude každý rok asi 3,8 milionů nositelů kontaktních čoček. Celkový trh v USA je odhadován na více než 30 milionů nositelů čoček. Zatímco mnozí nositelé jsou spokojeni, jiní pociťují nespokojenost. Je mnoho faktorů, které na tom nesou vinu. Mezi ně patří neschopnost čoček korigovat správně presbyopii, nepohodlí při nošení, nebo nenásledování nebo neuposlechnutí rad kontaktologa. To vše vede k tomu, že každý rok zhruba 3 miliony lidí přestanou kontaktní čočky nosit (viz graf 1).

Graf 1.

U většiny nositelů čoček je konečné rozhodnutí ukončit nošení čoček založeno na pocitu nepohodlí. Pocit suchosti, zvláště na konci dne, může vyvolat intenzivní pocity nepohodlí.

Zatímco výzkumní pracovníci určili, že z hydrogelových čoček se ztrácí malé množství vlhkosti, samotný povrch čoček se během nošení může stát hydrofobní. Účinnost a setrvání lubrikantů na povrchu čočky, které se používají v roztocích, může mít vliv na schopnost povrchu čočky udržet vlhkost.

OPTI-FREE® RepleniSH® je vyvinut za účelem udržovat vlhkost na povrchu čočky pro zvýšení a prodloužení komfortu jejího nošení. Formulován jako technologie další generace, zvyšuje pohodlí díky zlepšenému čištění, kompatibilní dezinfekci a schopnosti regenerace čoček. Před zavedením OPTI-FREE® RepleniSH® na trh v USA, byl testován u více než 900 pacientů.

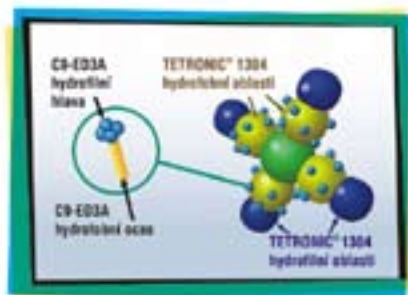
Charakteristika produktu:

OPTI-FREE® RepleniSH® je sterilní, pufovaný, izotonický roztok, který obsahuje toto složení:

POLYQUAD® je dezinfekční látka, která ničí škodlivé mikroorganismy na povrchu čočky. **POLYQUAD®** negativně ovlivňuje metabolismus mikroorganismu, tím že se absorbuje na jeho buněčnou membránu. Dochází tím ke změně její propustnosti, následně rozpadu buněčných organel a rychlé smrti mikroorganismů.

POLYQUAD® je netoxický k očním tkáním. Je prokázáno, že neproniká do očních tkání, ani do rohovky. **POLYQUAD®** je dostatečně velká molekula, která není absorbována kontaktními čočkami. **POLYQUAD®** je účinný proti plísním, kvasinkám a širokému spektru bakterií.

ALDOX® je malá organická dezinfekční látka, která je účinná proti plísním, kvasinkám a akantamébovým cystám. Stejně jako **POLYQUAD** proniká přes lipidovou vrstvu buněčné stěny škodlivých mikroorganismů, a tím zapřičiňuje jejich rychlé usmrcení.

Čistící látky

Citrát - odstraňuje bílkoviny a lipidy z povrchu čoček. Citrát odstraňuje tzv. „biologické“ lepidlo, díky kterému ulpívají různé usazeniny na povrchu čoček.

Chlorid sodný - je látka, která udržuje správnou izotonicitu roztoku.

Struktura Tearglyde

Propylenglykol je pufr, který udržuje pH roztoku ve fyziologickém rozmezí a tak předchází pocitu dyskomfortu při používání roztoku.

Borát sodný je chelátotvorná látka. Má navíc pomocný baktericidní a bakteriostatický účinek.

TearGlyde® je komplex s duálním účinkem, jehož schopností je regenerovat povrch čoček a udržovat dlouhodobé zvlhčení povrchu čoček během dne. Pracuje v synergii s lidským slzným filmem, což vede k tvorbě lubrikační vrstvy na povrchu čočky. Je složen ze dvou látek: **Tetronic® 1304**** a **C9-ED3A** (kyselina nonanoyl etylendiaminotrioctová).

Nejčastěji kladené otázky k OPTI-FREE® RepleniSH®

Může mít barvení rohovky vztah k odlišné struktuře molekul konzervačních látek **POLYQUAD** a **PHMB** (polyhexamethylene biguanid)?

Několik studií ukazuje statisticky významný rozdíl zvýšeného barvení rohovky a změn tarzální ploténky u víceúčelových roztoků obsahujících **PHMB**. Toto měření, resp. sledování bylo vyhodnoceno při použití různých čočkových materiálů ze skupin FDA Group II, Group IV a silikonhydrogelových čoček, a při různých intervalech nošení čoček.¹⁻⁶

Jak roztok ovlivňuje barvení rohovek při nošení SiHy čoček?

OPTI-FREE RepleniSH, který obsahuje **POLYQUAD** jako konzervační látku, získal oprávnění organizace FDA používat v informačních materiálech konstatování, že je vhodný pro použití se SiHy čočkami a tradičními materiály měkkých kontaktních čoček.

Dle testování odborníků, „...je potenciál u určitých systémů (myšleno víceúčelových roztoků) obsahujících biguanidy k navození barvení rohovky. Přechod k používání roztoků bez obsahu PHMB zredukuje toto barvení ve většině případů.¹

Uživatelé OPTI-FREE RepleniSH pravděpodobně vykážou menší úroveň barvení rohovky ve srovnání s používáním biguanidových roztoků.⁷⁻⁸

Je na používání roztoků pro kontaktní čočky pohlíženo jako na rizikový faktor pro abnormality tarzální ploténky spojivky?

Tarzální část spojivky je velmi citlivá na chemické složení roztoků pečujících o kontaktní čočky. Tarzální reakce se vyskytují poměrně často a jejich stupeň může být ovlivněn používaným roztokem. Roztoky s obsahem biguanidu vykazují vyšší skóre tarzální ploténky (tarsal plate score) při používání s čočkami FDA Group IV než jak bylo pozorováno u dezinfekčních roztoků s obsahem POLYQUADu.⁶

Ovlivňuje vaše doporučení značky roztoku pohodlí pacienta, pacientovu loajalitu ke značce roztoku a v neposledním případě i úspěch vaší praxe?

OPTI-FREE RepleniSH zvýšil pohodlí nošení v průběhu času u nositelů čoček s měkkými materiály, kteří předtím pociťovali dyskomfort při použití jiných značek. Nositelé SiHy čoček, kteří používali OPTI-FREE RepleniSH s komplexem TearGlyde přiznali významně méně častější používání zvlhčujících kapek (pokud je běžně používali).

Jaký benefit přináší látka POLYQUAD v OPTI-FREE RepleniSH?

OPTI-FREE RepleniSH s látkou POLYQUAD je vyvinut tak, že minimalizuje absorpci konzervační látky a její následné uvolnění z čočky. To vede k ujištění, že OPTI-FREE RepleniSH s látkou POLYQUAD je biokompatibilní s měkkými kontaktními čočkami a silikon-hydrogelovými čočkami a je zároveň bezpečný pro citlivé oči.

Jak se OPTI-FREE RepleniSH odlišuje od OPTI-FREE EXPRESS?

OPTI-FREE RepleniSH víceúčelový dezinfekční roztok je formule, která obsahuje regenerační komplex TearGlyde. OPTI-FREE RepleniSH byl vyvinut za účelem regenerovat silikon-hydrogelové a měkké kontaktní čočky. Jak EXPRESS tak RepleniSH obsahují POLYQUAD a ALDOX, dezinfekční látky pro kompatibilní dezinfekci měkkých kontaktních čoček.

Proč OPTI-FREE RepleniSH odstraňuje více lysozymu než jiné roztoky?

OPTI-FREE RepleniSH obsahuje citrát, který odstraňuje lysozymová depozita z povrchu čoček. Navíc TearGlyde má pozitivní účinek na zvlhčování a čištění povrchu čočky také.

Proč jsou látky POLYQUAD a ALDOX zahrnuty v roztoku OPTI-FREE RepleniSH?

Roztoky obsahující POLYQUAD a ALDOX dosahují vyššího dezinfekčního účinku proti bakteriím a plísním. POLYQUAD a ALDOX poskytují taktéž biokompatibilní dezinfekci se silikon-hydrogelovými a měkkými kontaktními čočkami.

Byl OPTI-FREE RepleniSH testován proti akantamébě?

Ano, OPTI-FREE RepleniSH vykázal účinnost proti akantamébě.¹¹

Z čeho se skládá komplex TearGlyde?

TearGlyde se skládá ze dvou látek Tetronic® 1304** a C9-ED3A. TearGlyde pracuje v synergii s lidským slzným filmem, a tak udržuje vrstvu vlhkosti na povrchu silikon-hydrogelových a měkkých kontaktních čoček.

Jak správně lze pochopit výraz regenerační komplex (reconditioning system) v souvislosti s kontaktními čočkami?

Zatímco jsou čočky smáčeny v pouzdře, OPTI-FREE RepleniSH s komplexem TearGlyde pracuje v synergii s lidským slzným filmem. Tak se vytváří nepřerušovaná vrstva vlhkosti mezi čočkou a okem, což přináší pohodlí po celý den, tím že čočky jsou stále vlhké.

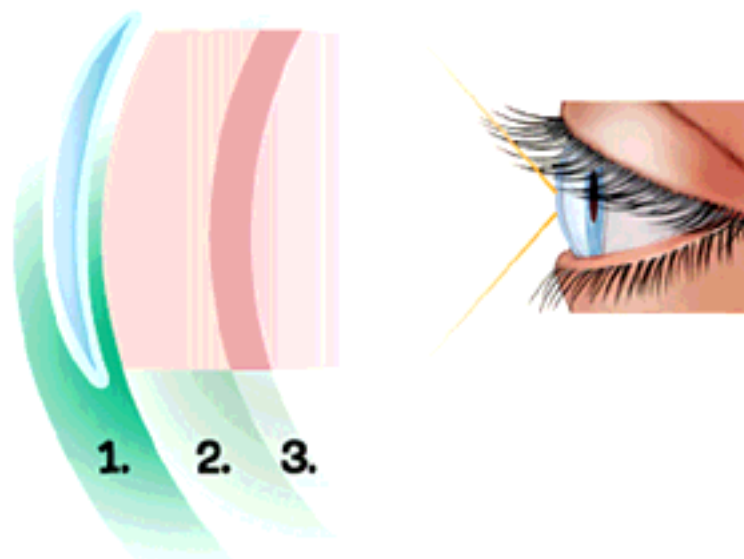
** TETRONIC je registrovaná známka společnosti BASF.

Odkazy na literaturu:

1. Jones L, MacDougall N, Sorbara GL. Asymptomatic corneal staining associated with the use of balafilcon silicone-hydrogel contact lenses disinfected with a polyaminopropyl biguanide-preserved care regimen. *Optcom Vis Sci.* 2002;79:753-761
2. Jones L, Dumbleton K, Bayer S, et.al. Clinical performance and corneal staining associated with silicone hydrogel materials used on a daily wear basis. Presentation to AAO meeting, Hawaii, May 2004.
3. Pritchard N, Young G, Coleman S, Hunt C. Subjective and objective measures of corneal staining related to multi-purpose care systems. *Contact Lens & Anterior Eye* 26:2003;3-9.
4. Lebow K, Schachet, J. Evaluation of corneal staining and patient preference with use of three multi-purpose solutions and two brands of soft contact lenses. *Eye & Contact Lens* Vol. 29, No. 4, October 2003
5. Steigemeier MJ, Cedrone R, Evans D, et.al. Clinical Performance of 'no rub' Multi-Purpose Solutions. *Contact Lens Ant. Eye* 2004;27:65-74.
6. Løfstrøm T, Kruse A. Multi-purpose contact lens solution-an overlooked risk factor? *CLAO* 2001
7. Stiegemeier M, Friederichs G, Hughes J, Larsen S, Movic W, Potter W. Clinical evaluation of a new multi-purpose disinfecting solution in symptomatic contact lens wearers. *Contact Lens & Anterior Eye*, May 2006.
8. Stone R., Napier L, et al. Clinical Experience with a New Multi-Purpose Disinfecting Solution. Poster presented at BCLA 2006.
9. Rosenthal, RA, Henry, CL, Buck, SL, Bell, WM, Stone, RP, Schlech, BA. Extreme testing of contact lens disinfecting products. Reprinted from *Contact Lens Spectrum* (July 2002).
10. Rosenthal RA, Bell WM, Schlech BA. Evaluation of a new contact lens disinfection formulation for disinfectant efficacy. Poster presented at AOA,2005.
11. Rosenthal RA, Bell WM, Henry CL. Antimicrobial Spectrum of a New Contact Lens Disinfectant. Poster presented at AAO, 2005

Pro udržení celistvosti očního povrchu a biokompatibilní dezinfekci,
víceúčelový dezinfekční roztok OPTI-FREE® RepleniSH®
působí třemi způsoby

1. Udržuje slzný film na povrchu čočky^(1, 2)
2. Minimálně narušuje rohovkový epitel^(3, 4)
3. Vykazuje minimální poškození lamina basalis⁽³⁾

Odkazy na literaturu:

1. Meadows D, ketelso H, et al. Clinical ex vivo wettability of traditional and silicone hydrogel soft contact lenses. Poster presented at BCLA 2006.
2. Schacher J, Zigler L, et al. Clinical assessment of a new multi-purpose disinfecting solution in asymptomatic and symptomatic patients. Poster presented at AAO 2006.
3. Hall JQ, Paugh JR, Peinovich M, et al. A pilot study of the effect of silicone-hydrogel lenses and marketed multipurpose solutions on human epithelial barrier function. ARVO Abstract. 2007; Fort Lauerdale, Fla.
4. Andrasko GJ, Ryen KA, Garofalo RJ, et al. Compatibility of silicone hydrogel lenses with multi-purpose solutions. Alcon Laboratories, Inc. Poster presented at: ARVO; April 2006; Fort Lauerdale, Fla.

Internet a kontaktní čočky

Ing. Jiří Michálek, CSc.

1. ÚSTAV MAKROMOLEKULÁRNÍ CHEMIE AV ČR, V. V. I., PRAHA
2. CENTRUM BUNĚČNÉ TERAPIE A TKÁŇOVÝCH NÁHRAD, UK PRAHA
3. ČESKÁ KONTAKTOLOGICKÁ SPOLEČNOST, PRAHA

V uplynulém roce se snad nejfrekventovanějším diskusním tématem v kontaktologii stal internetový prodej kontaktních čoček. Tento fenomén se sice v našem oboru objevil již daleko dříve, ale zatímco na přelomu tisíciletí se jednalo spíše o ojedinělý jev, který sice odbornou veřejnost pobouřil, ale nijak výrazně nevzrušil, během uplynulých dvou let došlo k významnému nárůstu serverů, které čočky nabízejí. Na tomto místě je třeba zmínit i prodej kontaktních čoček v obchodních řetězcích, bez zázemí řádné optiky. I tento druh obchodování s „prostředky zdravotní techniky“ umožnilo uvolnění legislativy před několika roky.

Ing. Jiří Michálek, CSc.

Jsou přesvědčeni, že internetový prodej škodí jak klientům tak i kontaktologům. Někteří by prodej po internetu chtěli podmínit povinnými kontrolami a teprve následnou možností prodeje.

Pokud si však otevřeme kterýkoli z běžných internetových vyhledávačů a zadáme výraz „kontaktní čočky“, bez problému se „proklíkáme“ k celé řadě nabídek jejich prodeje. Přitom není bez zajímavosti, že 90–95% internetových nabídek je spjato s řádnými „kamennými“ optikami, nebo menšími tuzemskými distributory. Přitom obdobná situace je např. v sousedním Polsku (E. Hověžáková, R. Bittner: Internetový prodej kont. čoček, Nymburk 2007). Pak se naskytá otázka, zda skutečně většina optiků a optometristů vnímá internetový prodej jako problém. Já jsem osobně dosud stále přesvědčen, že ano.

Optometristé, kteří provozují „kamenné optiky“, musí dnes být vysokoškolsky vzdělaní odborníci, což samo o sobě představuje první nemalou investici, a nutně vložili další finanční prostředky do nezbytného a přitom relativně drahého přístrojového vybavení aplikačních středisek, nemluvě o jejich stavebních úpravách pro naplnění požadavků měnící se legislativy. Tyto počáteční investice pak hrají významnou roli v celkové finanční bilanci obchodu s čočkami ve srovnání s internetovým prodejem, který může být provozován mnohonásobně levněji.

Jistou hořkost vyvolává i ten fakt, že internetoví prodejci, aby se zcela zbavili odpovědnosti za potenciální komplikace způsobené nošením jimi prodaných čoček (největší díl odpovědnosti za následky způsobené použitím libovolného produktu nese výrobce) své klienty sami nabádají, aby před zakoupením čoček navštívili odborné středisko a nechali se vyšetřit. Kontaktolog v vstupní prohlídce (zavedení karty, zjištění základních údajů, běžná anamnéza, vyšetření na šterbinové lampě a posouzení stavu předního očního segmentu, změření refrakce a stanovení její korekce, výběr vhodného typu čoček, jejich nasazení, kontrola na šterbinové lampě po adaptaci, zácvek v nasazování a snímání čoček, poučení klienta o způsobu nošení a péči o kontaktní čočky) utrží jednorázový poplatek (pokud jej vůbec účtuje, podle průzkumu MEOPH pouze 25% respondentů uvádí, že tento poplatek pokryje skutečné náklady a spravedlivý zisk), ale pravidelné zisky z prodejů plynou do rukou internetového prodejce.

Na druhé straně však nesmíme vnímat internet jako nepřítel, s nímž je

Často se setkávám s dotazy, co proti tomu budeme jako Česká kontaktologická společnost dělat, jak se mají naši členové zachovat apod. Nakonec i z anket pořádaných nezávisle na sobě Radou ČKS a firmou MEOPH v průběhu XIV. sjezdu ČKS v Nymburce vyplývá jednoznačný závěr: většina respondentů chápe internetový prodej kontaktních čoček jako existující problém, nesouhlasí s volným prodejem KČ po internetu či v síti hypermarketů.

třeba bojovat. To by byl holý nesmysl. Pokroku se nelze bránit. Internet jako v jiných oborech tak i v kontaktologii pomáhá zvýšit a zlepšit informovanost odborníků, uživatelů čoček a široké veřejnosti. Výrobci, distribuční firmy i jednotlivá střediska se prezentují svými internetovými stránkami a nabízejí řadu služeb. Včetně elektronického kontaktu a prodeje čoček svým klientům na základě elektronické objednávky. A přiznejme si, že většina z nás, zejména mladší generace, pokud se zajímá o novou aktivitu či ne zcela běžný nákup, nebo naopak chce nakoupit levně, nebo si udělat přehled o cenách jednotlivých produktů určité komodity, pak se nejprve obrátí na internet a často jeho pomocí i levně, rychle a dobře nakoupí.

V čem tedy spočívá problém internetového prodeje kontaktních čoček?

Z odborného hlediska v tom, že nezaručuje pravidelnost, dostatečnou četnost a kontinuitu kontrol. Víme, že s nošením kontaktních čoček je spjato určitě procento komplikací, které bez pravidelných kontrol klientů může výrazně vzrůst s potenciálním důsledkem závažných zdravotních problémů uživatelů. A nejde nám jen o to, kdo za to bude zodpovědný, neboť odpovědnost je v celém tomto spotřebním řetězci jasně dána, ale podstatné je takovému scénáři včas předejít.

Z hlediska obchodního je pak jasným problémem boj o klienta a omezená konkurenceschopnost klasických optik ve srovnání s internetovým nebo pultovým prodejem čoček, a to v důsledku významně rozdílných nákladů na provoz.

JAKÁ MÁME V SOUČASNÉ DOBĚ K DISPOZICI ŘEŠENÍ?

1. LEGISLATIVA
2. SPOLUPRÁCE S DISTRIBUČNÍMI FIRMAMI
3. INFORMAČNÍ KAMPANĚ
4. VLASTNÍ CENOVÁ POLITIKA APLIKAČNÍCH STŘEDISEK

„V současné době nemáme v rukou účinné nástroje, jak regulovat prodej čoček po internetu, ale musíme a budeme pracovat na strategii, jak přesvědčit nositele kontaktních čoček, že návštěvy aplikačních středisek jsou nezbytné pro jejich zdraví a bezpečí a že výdaje za prohlídky nejsou vyhozené peníze. Je jasné, že takové kampaně nejsou jednoduché a levné, vyžadují mnoho práce a trpělivosti a hlavně přesvědčivý jazyk.“ (MUDr. P. Rezek, CSc., Kontaktologické Listy 1, 2008).

Vzhledem k tomu, že nemáme dostatečnou oporu v legislativě, spočívá řešení, podle mého názoru, v co nejjednodušším přístupu zúčastněných. Nadnárodní distribuční firmy nás ubezpečují o svém zájmu prodávat kontaktní čočky především prostřednictvím klasických optik. Některé firmy či jejich proklamace jsou razantnější, některé méně, avšak vůle byla jasně postulována. Každá z těchto klíčových firem má však jiný názor na konkrétní postup a jejich vzájemný konkurenční boj brání zavedení společných opatření. Shoda v podstatě panuje v příslibu podpory klasickým optikám a spolupráci při zvyšování informovanosti veřejnosti. Přitom jedním z možných kroků by bylo postulovat minimální (základní) vybavení aplikačního střediska kontaktních čoček a do obchodních podmínek prodeje vklínit ustanovení, že kvalitní produkt firmy XY je možné prodávat pouze v zařízení příslušně vybaveném. Problémem tohoto opatření je možnost nákupu čoček na „kamennou“ optiku a jejich následná distribuce po internetu, respektive koupě čoček ze zahraniční internetové nabídky.

Informační kampaně jsou sice nákladným a pouze omezeně účinným nástrojem působení na stávající i potenciální klientelu, nicméně jsou velmi důležité a záleží na jejich správném zacílení, vedení a možnosti čteného opakování. Nesmíme je podceňovat. V současné době máme několik signálů o jejich přípravě a realizaci, ostatně se jimi sami jako rada ČKS zabýváme (články, přednášky, příprava reklamního spotu).

Nejdůležitější roli mohou sehrát vlastní aplikační střediska. Jednak úrovní a kvalitou poskytovaných služeb, jednak oddělením cen za služby a za prodej produktů. Tak se mohou úrovní internetových cen dostatečně přiblížit a zavedením věrnostních programů pro stálé klienty zůstat pro celou klientelu stále více atraktivní než anonymní elektronická služba.

Rada České kontaktologické společnosti se bude této problematice dále věnovat. Předpokládám, že k stávající situaci zaujme konkrétní stanovisko, bude se snažit získat co nejvíce informací i z dalších evropských zemí, pokusí se přesvědčit distribuční firmy k jasné vymezené spolupráci a bude pokračovat v široké informační kampani. Zároveň bude usilovat o vhodné legislativní úpravy. Informace o jejich aktivitách a jejich výsledcích naleznete v Kontaktologických listech nebo na adrese www.cks.cz.

ČESKÁ KONTAKTOLOGICKÁ SPOLEČNOST

Aplikační středisko kontaktních čoček
Libocká 2
162 00 Praha 6
Česká republika
tel.: 296 809 220
fax: 296 809 414
<http://www.cks.cz>

Č.ú.: 162173369/0800
IČO: 49370642

Zápis z losování

Dne 7. 4. 2008 na schůzi rady ČKS byly otevřeny za přítomnosti 3 členů rady a sekretářky společnosti všechny došlé obálky s dotazníky. Dotazníků se vrátilo 30. 23 z nich obsahovalo slosovatelný kupon, který byl vložen do losovacího osudí.

Byli vylosováni tři výherci:

1. cena: poukázka na nákup zboží v hypermarketu TESCO v hodnotě 2000,- Kč

Marian Němec (Velké Meziříčí)

2. cena: poukázka na nákup zboží v hypermarketu TESCO v hodnotě 1000,- Kč

Alena Kurovská (Praha)

3. cena: poukázka na nákup zboží v hypermarketu TESCO v hodnotě 500,- Kč

Hana Baslová (Nýřany)

Za radu ČKS:

MUDr. Svatava Háčková, CSc.

Bc. Alice Pešinová

***** Poznamenejte si *****

XV. výroční sjezd ČKS se koná ve dnech 7. -9. 11. 2008 ve Sportovním centru Nymburk

Součástí tohoto čísla Kontaktologických Listů je **pozvánka s přihláškou**.

Rada ČKS požádá Českou lékařskou komoru o akreditaci sjezdu, a stejně tak Společenstvo českých optiků a optometristů o přidělení kreditů pro kontinuální vzdělávání optometristů.

Tradiční akce:

Odborný program na vysoké úrovni, zahraniční hosté, výstava firem, ústní prezentace firem, společenský večer, sportovní turnaje. Možnost relaxačního vyžití jako je například vířivka, bazén, tenis, stolní tenis apod. A v případě pěkného počasí je možno využít přílehlého parku a cest kolem Labe k procházkám, anebo k bruslení. Na všechny uvedené akce Vás srdečně zveme.

V rámci sjezdu se opět se uskuteční **Soutěž o nejlepší studentský příspěvek**. – Hlavní cenou pro vítěze bude **bezplatná účast na XVI. výročním sjezdu ČKS v roce 2009**.

Nezapomeňte, že můžete odborný program tématicky obohatit zasláním právě Vašeho příspěvku.

Neváhejte a podílejte se tak společně s radou ČKS na jeho přípravě a fokusaci.

Vaše příspěvky do odborného programu očekáváme do 31.7.2008. Abstrakty přednášek zašlete v elektronické formě na e-mail info@cks.cz

Součástí sjezdu, jako každý rok, bude **Valná hromada**

Těšíme se na společně strávený příjemný podzimní víkend v Nymburce.

*****

Sponzorování sjezdu zatím přislíbily tyto firmy: Novartis – CIBA Vision, Alcon, Geodis, Johnson&Johnson, Neomed, Oculus, Optimum Distribution, Wilens

Důležitá data spojená s XV. výročním sjezdem ČKS

Uzávěrka pro přihlášení ústních příspěvků 31.7. 2008.

Uzávěrka přihlášek 5. 9. 2008

Brzká platba před 30.9.2008

Pozdní platba po 30.9.2008

Stornopoplatky
do 25.10.2008 10%
do 6.11.2008 50%
od 7.11.2008 100%

Termín konání 7. – 9. 11. 2008

Členské příspěvky

Členské příspěvky za rok 2008 ve výši 300,- Kč zaplat'te, prosím, přiloženou složenkou nebo převodem na číslo účtu 162173369/0800. (Složenkou obdrží pouze Ti, kteří dosud nemají příspěvky zaplacené.) **Jako variabilní symbol uveďte Vaše rodné číslo.** Bez toho nelze přiřadit platbu ke jménu u příslušného člena ČKS.

Abstrakta některých přednášek přednesených na XIV. výročním sjezdu

P.Fukalová, M.Filipec: **Multifokální nitrooční čočky – jedna z metod řešení presbyopie**

1.část: Úvod do problematiky multifokálních nitroočních čoček

- a) Princip multifokality, difrakce, interference, refrakce
- b) ReSTOR, ReZOOM, Tecnis – popis modelů, rozdíly
- c) Indikační kriteria – refrakční a „jiná“, kontraindikace
- d) Rozdíly v postupu oproti implantaci monofokálních čoček
- e) Pooperační stav aneb Co si můžete vyslechnout od pacientů

2.část: Kombinace multifokálních nitroočních čoček při refrakční lensektomii

Cíle: Zhodnotit pooperační výsledky u skupiny 40 pacientů, kterým byla naimplantována kombinace multifokálních čoček ReSTOR/ReZOOM nebo Tecnis/ReZOOM při bilaterální refrakční výměně čočky. Porovnat vzájemně jednotlivé typy resp. kombinace – rozdíly objektivizovat, kvantifikovat a zhodnotit jejich statistickou významnost.

Metodika: V rámci předoperačního vyšetření a 6-timěsíční kontroly jsme hodnotili monokulární a binokulární zrakové funkce, konkrétně UCVA, BCVA, vidění do blízka a na 60cm, kontrastní citlivost. Subjektivní spokojenost jsme zjišťovali na základě dotazníku.

Výsledky: Vzájemně jsme porovnali výsledky jednotlivých typů čoček i jednotlivých kombinací. Statistické zpracování přineslo kvantifikaci významnosti jednotlivých rozdílů.

Dle dotazníku je 92% pacientů po implantaci kombinace multifokálních čoček spokojeno.

Závěr:

Implantace kombinací multifokálních nitroočních čoček je úspěšná a bezpečná metoda řešení hypermetropie a presbyopie.

Jelikož spokojenost pacientů v jednotlivých skupinách se výrazně neliší, zůstává tou nejdůležitější věcí správná indikace této metody vůbec.

R. Klemensová: **ABEROMETRIE – wavefront analýza, custom cornea laserové zákroky**

Přednáška se zabývá především aberacemi vyšších řádů. Objasňuje jejich podstatu, vliv na vidění a podrobně se věnuje způsobu jejich diagnostiky – wavefront analýze. Součástí příspěvku je i využití wavefront analýzy v praxi – problematika custom cornea laserových zákroků.

A. Lenčová, A. Holubová, M. Filipec, J. Hycl, S. Zapletalová, J. Žaloudek:

Nitrooční fakické čočky

Cíl: Úvod do problematiky implantace nitroočních fakických čoček pro řešení refrakčních vad – indikační kritéria, typy čoček.. Zhodnocení bezpečnosti a účinnosti implantace nitroočních fakických čoček Visian (ICL) pro korekci vysoké myopie.

Metody: V studii 35 očí 18 pacientů s vysokou myopií, u kterých byla operace provedena v období od ledna do dubna 2005, jsme v pooperačním průběhu v 3,6,12 a 24 měsíci hodnotili přesnost korekce, pooperační nekorigovanou a korigovanou zrakovou ostrost. Současně jsme sledovali předoperační a pooperační hustotu buněk endotelu rohovky, změnu hloubky komory po implantaci pomocí počítačové tomografie a výskyt pooperačních komplikací.

Výsledky: Korekce vysoké myopie implantací ICL byla velmi přesná. Průměrný pooperační sférický ekvivalent byl nižší než 0,2 a více než 30% očí získalo alespoň jeden řádek korigované zrakové ostrosti. Při implantaci ICL především s extrémními hodnotami dochází ke změlčení přední komory v ose implantace o více než 50%. Z dlouhodobých komplikací jsme zaznamenali rozvoj katarakty na jednom oku.

Závěr: Implantace nitroočních fakických čoček Visian je velice přesná, účinná a bezpečná metoda korekce vysoké myopie. Změlčení přední komory nevede ke ztrátě endoteliálních buněk rohovky a nezvyšuje při správné indikaci a chirurgické technice riziko glaukomu s uzavřeným uhem.

P. Giacintov, R. Giacintová: Korekce regulárního astigmatismu RGP kontaktními čočkami

Cíl: Cílem studie je zhodnocení aplikace RGP kontaktní čočky nejlépe korigované zrakové ostrosti u souboru pacientů s astigmatismem nad 3 dioptrie

Metodika : Ve sdělení jsou zhodnoceny různé aplikační techniky při korekci refrakce u pacientů s vysokým regulárním astigmatismem

Výsledky : Soubor pacientů byl rozdělen do skupin podle topografického nálezu na rohovce, výsledků excentricity a výše rohovkového a refrakčního astigmatismu.

Výsledky korigované zrakové ostrosti jsou diskutovány u rotačně symetrických asferických kontaktních čoček, torických RGP kontaktních čoček a kontaktních čoček s bitorickou úpravou u pacientů s astigmatismem. U všech pacientů byla aplikace doplněna provedením testu fluoresceinem a stanovena zbytková refrakce.

Závěr: Problematika astigmatické korekce je v současnosti rozsáhlá a názory na efektivní řešení se různí. Metoda personalizované aplikace RGP kontaktní čočky je vhodnou metodou korekce regulárního astigmatismu vyššího stupně.

S. Hýblová: Roztoky používané v péči o kontaktní čočky a jejich sortiment na českém trhu

Cílem studie bylo vytvořit obecný přehled roztoků v péči o kontaktní čočky na trhu v České Republice a zjistit aktuální stav informovanosti nositelů kontaktních čoček. Dále se pak výzkum zabýval porovnáváním roztoků o různém chemickém složení na kontaktní čočky u vybrané skupiny. První soubor tvořilo 200 klientů z Brna, Liberce a Prahy. K získání dat byl použit dotazník, který obsahoval otázky zaměřené na péči o kontaktní čočky. Získané údaje byly zpracovány v programu Microsoft Excel 2000. Druhého výzkumu se zúčastnilo 20 nositelů konvenčních čoček. Výsledky tohoto šetření byly analyzovány a fotograficky zdokumentovány v programu EYE See WECO.

Studie upozornila na řadu nedostatků v dodržování doporučených hygienických zásad u sledovaného souboru. Výzkum poukazuje na nezpochybnitelný význam kontaktologa v péči o kontaktní čočky.

V. Najman: Speciální kontaktní čočky

Práce pojednává o speciálních kontaktních čočkách a možnostech jejich použití zejména v praxi. Témata kapitol jsou následující. Korekce astigmatismu a presbyopie kontaktními čočkami, princip a konstrukční typy čoček. Terapeutické a preventivní kontaktní čočky. Důraz je kladen na klinické indikace, kontraindikace, cíle léčby a správný výběr kontaktní čočky s ohledem na léčebné vlastnosti – rozděleno materiálu kontaktní čočky. Diagnostické čočky, jako jsou gonioskopická čočka, ERG elektrody tvaru kontaktních čoček, RTG lokalizační čočky a další. Korekce a léčba keratokonu pomocí kontaktních čoček. Posledním tématem jsou kosmetické barevné kontaktní čočky.

E. Ondrejčíková: Bakteriální původci infekčních onemocnění oka a problematika biofilmu

Práce je zaměřena na problematiku bakterií, jejich schopnost tvořit biofilm a osidlovat povrchy umělých hmot používaných v optometrii se zaměřením na kontaktní čočky. Teoretická část je věnována infekčním onemocněním oka, bakteriálním původcům, které tato onemocnění způsobují, a problematice tvorby biofilmu. Experimentální část práce vyhodnocuje schopnost bakterií z rodu *Staphylococcus* osidlovat povrchy různých kontaktních čoček a schopnost na nich přetrvávat. Získané výsledky prokázaly, že stafylokoky jsou schopné jak samotného osidlování kontaktních čoček, tak i na nich přetrvávat po dobu minimálně 7 dní.

J.Vrba: Počítače a kontaktní čočky

Moderní pracovní prostředí a životní styl představují zvýšené nároky pro pohodlí očí, především u nositelů kontaktních čoček. Tato prezentace se zabývá vlivem dlouhodobého používání počítače a každodenní expozice vytápěným a klimatizovaným prostředím na oči. **Je také navrženo několik dostupných užitečných postupů, které mohou pomoci řešit nepohodlí při používání počítače.** Mezi navrhovanými ergonomickými zlepšeními pracovního prostředí jsou náležitá osvětlení, antireflexní filtry, správné nastavení polohy monitoru počítače a úprava nastavení monitoru.

Další opatření jsou věnována především nositelům kontaktních čoček. Jedná se o lubrikační kapky bez konzervačních látek, zvýšení frekvence mrkání při práci s počítačem a výběr materiálu kontaktních čoček. **Na pohodlí se podílejí vlastnosti jednotlivých typů čoček jako např. design nebo charakteristiky jejich aplikace. Bylo také prokázáno, že pohodlí je ovlivněno frekvencí výměny kontaktních čoček. Potvrzuje se, že “kratší je lepší”, co se týká intervalu výměny měkkých čoček.** Bezpochyby je však významným faktorem pro pohodlné nošení kontaktních čoček výběr materiálu, a to především v náročných situacích jako je dlouhé používání počítače nebo pobyt ve vytápěných a klimatizovaných prostředích.

Působení prostředí a ergonomické faktory ovlivňují pohodlí očí uživatelů počítačů, avšak oční a vizuální vlivy jsou často příčinou příznaků, které mohou být zhoršeny nošením kontaktních čoček. **Aplikace čoček, které u těchto pacientů umožní jejich mnohem pohodlnější a delší nošení, poskytuje kontaktologům možnost zvýšit spokojenost svých zákazníků a snadněji si je udržet.**

A. Husinecká: Suché oko

Práce je zaměřena na problematiku syndromu suchého oka, příčiny jeho vzniku a obtíže, které vyvolává. Shrnuje systémová onemocnění s nimiž tento syndrom souvisí, prostředí, které zhoršuje příznaky a u predisponovaných jedinců vyvolává obtíže. Nejsou opominuté ani léky, které oko nejen zvlhčují, ale zároveň i léčí a jsou dostupné u nás na trhu. V práci je zahrnut i přehled cenových relací a obsahy a konzervačních látek v lécích užívaných u syndromu suchého oka. Práce má přiblížit tuto problematiku, aby byla veřejnost informována o onemocnění, jeho rizicích a následcích i o možné terapii.

**KOMFORTNÍ
MĚSÍČNÍ ČOČKY**

Laguna

**KONTAKTNÍ ČOČKY
A PŘÍSLUŠENSTVÍ**

www.wilens.cz 800 165 930